

PROFESIONĀLĀS BAKALaura STUDIju PROGRAMMAS IZVĒRTĒJUMS

1. Informācija par izmaiņu novērtēšanu

Vērtējuma priekšmets ir SIA Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola (RISEBA) veiktās izmaiņas studiju virziena *Vadība, administrēšana un nekustamā īpašuma pārvaldība* profesionālās bakalaura studiju programmā *E-bizness* (42345).

Izmaiņu būtība ir studiju programmas nosaukuma maiņa no *E-bizness* uz *Biznesa vadība digitālā vidē* un studiju programmas kursu maiņa, nemainot kopējo kredītpunktu skaitu.

2. Informācija par avotiem, uz kuriem balstīts novērtējums

Novērtējums balstās uz:

1. Dokumentiem, ko SIA Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola ir iesniegusi Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju akreditācijas komisijai:
  - Iesniegums par izmaiņu veikšanu studiju virzienā *Vadība, administrēšana un nekustamā īpašuma pārvaldība*.
  - Izraksts no RISEBA Senāta sēdes, kurā apstiprināta studiju programmas nosaukuma maiņu un studiju programmas satura izmaiņas.
  - Studiju programma *Elektroniskais bizness* un studiju programmas *Biznesa vadība digitālā vidē* plāns.
  - Studiju programmas *Biznesa vadība digitālā vidē* studiju priekšmetu nomaiņas apraksts.
  - Studiju kursu apraksti.
2. Eksperta vizītes laikā RISEBA iepazītiem un pārbaudītiem materiāliem, tai skaitā Studiju programmas pašnovērtējuma ziņojumiem.

3. Vizītes gaita un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem pārskats

Vizītes laikā RISEBA 2016. gada 28. jūnijā apmeklētas un iepazītas mācību telpas, tai skaitā auditorijas un to aprīkojums, kā arī rektorāts. Vizītes laikā notika tikšanās ar programmas direktori Inu Gudeli, kura sniedza visu nepieciešamo informāciju, lai veiktu studiju programmas nosaukuma maiņas un studiju satura maiņas izvērtēšanu.

4. Secinājumi

Studiju programmā veiktas vairākas izmaiņas studiju kursu satura maiņā visos studijuursos (ja salīdzina ar akreditēto studiju programmu 2011./2012. studiju gadam).

1.kursā:

- Studiju kurss *Ievads e-komercijā* (1 kredītpunkts, KP) mainīts uz studiju kursu *Ievads specialitātē* (1 KP). Pēc būtības šīs izmaiņas ir saistītas ar to, ka tiek plānots mainīt studiju programmas nosaukumu un paplašināt kursa tvērumu.

- Studiju kurss *Vadībzinības* (3 KP) no 1.kursa pārcelts uz 2.kursu (2 KP). Savukārt no 2.kursa uz 1.kursu ir pārcelts studiju kurss *Datu bāžu vadības sistēmas* (3 KP).
- Studiju kursi *Informācijas tehnoloģijas 1* (2 KP) un *Informācijas tehnoloģijas 2* (2 KP) ir aizvietoti ar studiju kursu *Biroja lietojumprogrammas un datu apstrāde* (4 KP). Jaunizveidotā studiju kursa nosaukums labāk raksturo studiju kursa saturu.

Kopumā 1.kursa saturā veiktās izmaiņas veicina studentu labāku tehnoloģiskās sagatavotības līmeni praksei *Web programmēšanā* (3 KP), kas ir visnotaļ pozitīvi vērtējamas izmaiņas.

2.kursā:

- Studiju kurss *Marketings* apjoms no 6 KP tiek samazināts uz 3 KP, palielinot studiju kursa *Interneta marketings* apjomu.
- Kursa *Matemātiskā statistika* (3 KP) vietā ir kurss *Statistikas metodes* (2 KP).
- Uz 1.kursu pārcelts studiju kurss *Datu bāžu vadības sistēmas* (3 KP).
- Studiju kurss *Banku loma uzņēmējdarbībā* (3 KP) no 2.kursa pārcelts uz 3.kursu (samazinot kursa apjomu līdz 2 KP).
- Studija kurss *Datoru tīkli un Interneta tehnoloģijas* (5 KP) apjoms tiek samazināts uz 3 KP, mainot kursa nosaukumu un *Interneta tehnoloģijas*.
- Studiju kurss *Interneta marketings* (2 KP) tiek mainīts uz plašāku kursu *Interneta marketinga metodes* (6 KP). Kursā tiek iekļautas tādās mūsdienās būtiskas zināšanas un prasmes kā darbība sociālajos tīklos, meklētāju optimizācija un mobilā marketinga metodes.
- Būtiski samazināta *Prakse Interneta marketingā* – no 4 KP uz 1 KP.
- Studiju programmā no 1.kursa uz 2.kursu pārcelts studiju kurss *Vadībzinības*, samazinot apjomu no 3 uz 2 KP.
- Studiju programmā no 3.kursa uz 2.kursu pārcelts studiju kurss *Sociālā psiholoģija*, mainot kursa saturu un atbilstoši arī nosaukumu uz *Patērētāju psiholoģija* (2 KP).
- Iekļauti kursi *Grāmatvedība* (2 KP), *Web satura vadības sistēmas (CMS)* (2 KP) un *Franču valoda* (3 KP).

Kopumā 2.kursa saturā veiktās izmaiņas veicina studentu labāku izpratni par interneta tehnoloģijām, kā arī īpašu uzmanību pievērš marketingam un interneta marketingam. Visām šīm zināšanām un prasmēm būtu jāveicina studentu labāka sagatavotība *Praksei interneta marketingā*, bet pārdomas raisa prakses apjoms – tikai 1 KP, kas varētu nebūt pietiekams prasmju praktiskai pielietošanai un rezultātu sasniegšanai.

3.kurss:

- Studiju kurss *Banku loma uzņēmējdarbībā* (3 KP) no 2.kursa pārcelts uz 3.kursu (samazinot kursa apjomu līdz 2 KP).
- Studiju kursa *Uzņēmējdarbība* apjoms palielināts no 2 KP uz 3 KP.
- Studiju kursa *Inovāciju menedžments* nosaukums mainīts uz *Inovāciju vadība*.
- Studiju kurss *Automatizētās projektēšanas sistēmas (CASE)* modernizēts un pārveidots par studiju kursu *Informācijas sistēmu inženierings* (2 KP).
- Uz 4.kursu ir pārcelti studiju kursi *Starptautiskās tiesības* (2 KP), *darba tiesības un darba aizsardzība* (2 KP), *Datu drošības risinājumi* (2 KP).
- No studiju programmas izklāuti kursi *Operāciju vadīšana* (2 KP) un *Eiropas Savienības tiesības* (2 KP).

- No 4.kursa uz 3.kursu pārcelts studiju kurss *Multimediju tehnoloģijas* (2 KP), kā arī kurss *Biznesa ētika* (1 KP), kas ir paplašināts un papildināts līdz 2 KP un saucas *Biznesa ētika un e-vides juridiskie aspekti*.
- 3.kursā ir iekļauti 2 jauni studiju kursi: *Datorspēju izstrāde* (4 KP) un *Biznesa procesu optimizācija (e-pakalpojumu attīstība)* (2 KP).

3.kursa saturā veiktās izmaiņas palielina jaunu zināšanu un prasmju apguvi, kas ir vērtīgas un nepieciešamas jaunajiem profesionāļiem. Tajā pašā laikā praksei tiek atvēlēti tikai 2 KP un tā nostiprina tikai daļu no studijās iegūtajām zināšanām. Tiek palielināts kursa darba apjoms no 2 uz 3 KP.

4.kurss:

- No 4.kursa uz 3.kursu pārcelts studiju kurss *Multimediju tehnoloģijas* (2 KP) un kurss *Biznesa ētika* (1 KP).
- Uz 4.kursu no 3.kursa ir pārcelti studiju kursi *Starptautiskās tiesības* (2 KP), *Darba tiesības un darba aizsardzība* (2 KP), *Datu drošības risinājumi* (2 KP) (pēdējais pārdēvēts par kursu *Informācijas drošības risinājumi*).
- Studiju programmā iekļauti kursi *Projektu vadīšanas pamati* (2 KP), *Pētījumu metodoloģija* (2 KP), *Mobilās aplikācijas* (2 KP).
- No studiju programmas izklāta *Pirmsdiploma prakse* 11 KP apjomā.

Kopumā analizējot 4.kursa saturu, ir vērojama loģiska studiju kursu izvēle, kas veicina profesionālo spēju un prasmju attīstību un nostiprināšanu. Tajā pašā laikā jāatzīmē, ka no 4.kursa ir pilnībā izklāta prakse, kas var negatīvi ietekmēt studiju un diplomdarba kvalitāti.

Kopumā analizējot iesniegtās izmaiņas studiju saturā, vēlos vērst uzmanību uz šādu neatbilstību Ministru kabineta noteikumu Nr.512 *Par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu* punktam 11.5. Atbilstoši noteikumiem profesionālajā bakalauru studiju programmā praksei ir jābūt vismaz 20 kredītpunktu apjomā. Ja akreditētajā programmā prakse veidoja 26 KP, tad iesniegtajās izmaiņās prakse ir tikai 6 KP apjomā, kas ir neatbilstoši. Tajā pašā laikā vēlos atzīmēt, ka no jauna izveidotajosursos liela uzmanība ir pievērsta praktisku zināšanu un prasmju ieguvei, bet studentiem šīs prasmes būtu jāpildinveido prakses laikā (ne tikai studiju kursu ietvaros).

5. Rekomendācijas

Ir nepieciešams palielināt prakses īpatsvaru studiju programmā, lai tā atbilstu Ministru kabineta noteikumos Nr. 512 noteiktajam.

Tāpat būtu nepieciešams pārdomāt studiju kursu izvēli 3.kursā – kādas ir tās zināšanas un prasmes, ko studenti šajā kursā apgūst un nostiprina un kā tas tiek nostiprināts kursa praksē un kursa darbā.

Būtu ieteikums lietot latviskotu terminoloģiju: studiju kursu *Mobilās aplikācijas* pārdēvējot par kursu *Mobilās lietotnes*, kā arī būtu vēlams plašāks šī kursa apraksts (izskaužot arī pareizrakstības kļūdas). Tāpat plašāks apraksts būtu nepieciešams kursam *Interneta tehnoloģijas* (šim kursam arī ir norādīti ļoti seni literatūras avoti – jaunākais avots literatūras sarakstā ir datēts ar 2008.gadu, kas šādam tehnoloģiskam kursam ir neatbilstoši). Literatūras avotu saraksti būtu jāpapildina ar jaunākajiem avotiem praktiski visiem kursiem, šāds saraksts būtu jāizveido kursam *Mobilās aplikācijas*.

Attiecībā par studiju programmas nosaukuma maiņu – var piekrist augstskolas paustajam, ka jaunais nosaukums vairāk ataino programmas saturu. Vienīgais jautājums kas rodas, vai potenciālie studenti sapratīs, ko nozīmē digitālā vide, jo tas ir plaši lietots termins informācijas tehnoloģijas speciālistu un politikas veidotāju vidū, bet nav pārliecība, ka šāds nosaukums būs saprotams vidusskolas beidzējam un potenciālajam studentam. Filozofisks varētu būt arī jautājums par to, kādas ir tās fundamentālās atšķirības biznesa vadībai digitālā vidē no biznesa vadības kā tādas.

6. Priekšlikums: atļaut/dalēji atļaut/neatļaut veikt augstskolas pieprasītās izmaiņas

RISEBA veiktās izmaiņas studiju programmas nosaukumā ir atbalstāmas, ja augstskola saskaņā tajā nepieciešamību, jo programmas nosaukums atspoguļos profesijas standartā teikto, ka “elektroniskās komercijas speciālists izstrādā un uztur elektroniskās komercijas tehnoloģiju sistēmas; pēta un piemēro tirgzinības, reklāmas un sabiedrības informēšanas un citus ar uzņēmējdarbību saistītus aspektus, kā arī darbības, kas svarīgas uzņēmējdarbības organizēšanā un vadīšanā, un resursu ekonomiskā izmantošanā un vadīšanā”.

Attiecībā par studiju programmas saturu – to ir iespējams mainīt, ja tiek ievērotas iepriekš minētās rekomendācijas:

- 1) nodrošināta atbilstība MK noteikumiem Nr. 512,
- 2) papildināts studiju kursu saturs un apraksti.

Prof., dr. oec. Signe Bāliņa

2016. gada 6.jūlijā